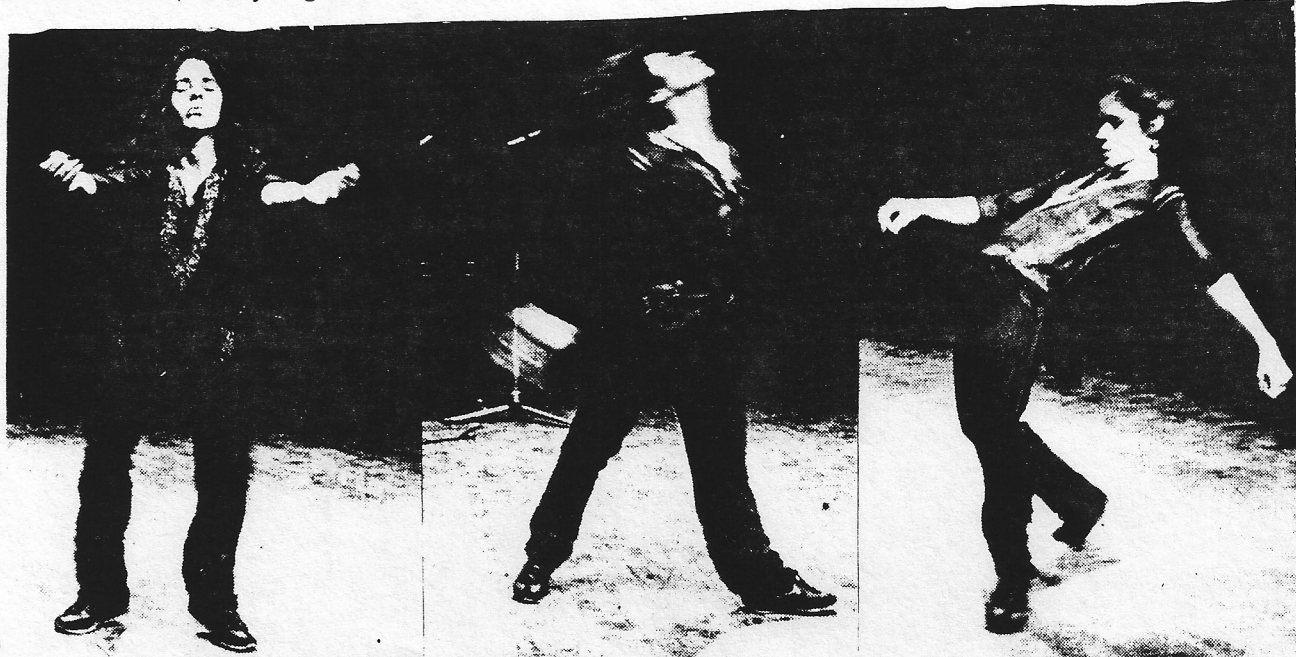

A production of de Appel gallery, part of the Holland Festival. Clothed in black, hair dangling around her head, she appears, energetic, open & directly appealing. Then she begins to do exercises in concentration. She loosens up all parts of her body, including her mouth, eyes & hair. The movements get faster, sometimes being kept very small & then very big, sometimes suddenly stopped, her feet seeking some sort of cadence. It's clear that energy is being stored up. She is looking for her own original language of movement with sound, which has nothing to do with what you know or expect. High shrill shrieks are interchanged with fully sung alto sounds, from very fast all the way down to very slow. Happy, aggressively sad, sensual, provocative—scores of moods are suggested by Jana Haimsohn. After the first concentration exercises she begins the improvisations with Harry de Wit, who sometimes is too overpowering & inciting. Jana Haimsohn teases his bass clarinet & piano playing or becomes, as it were, part of the music. It's a togetherness that's highly fascinating. The human sounds & sounds produced by instruments duel each other; sometimes seeming like birds, cranes that fight each other & try to seduce each other in the mating season. Fascinating especially were the improvisations with bass clarinet & Jana Haimsohn. They built up a tension during the performance that ended in a cacophony of sounds from the piano, with the strings being played with a cymbal while covered with newspaper, & Jana Haimsohn repeating a pattern of movements: walking backwards in a circle with steps forwards & then back again. Afterwards she let the energy just run out of her, moved slower, although the piano tried to coax her into a faster pace, shouted out & subsequently disappeared. The hour-long performance of Jana Haimsohn seemed like ten minutes because of the perfect control of energy, timing & raising of tension. This performance of the American Jana Haimsohn could have been called a concert, movement theatre, dance or visual art. The boundaries have become completely vague.

Foto's:
Oscar van Alphen

Keuze in kijken

Groninger Museum zondag 10 juni, 14.30 uur en in Amsterdam: Brakke Grond zaterdag 16 juni, 20.15 uur: Jana Haimsohn performance. Een produktie van de Stichting De Appel in het kader van het Holland Festival. In het zwart, met wijd om haar hoofd staande, loshangende haren komt ze op: energiek, open en direct innemend. Dan begint ze concentratieoefeningen te doen. Alle delen van het lichaam worden losgemaakt tot en met mond, ogen en haren. De bewegingen, soms heel klein gehouden dan weer zeer groot, worden sneller, soms plotseling afgebroken, de voeten zoeken telkens naar een bepaalde cadans. Het is duidelijk dat er energie wordt opgeladen. Ze zoekt naar een eigen, oorspronke-

lijke bewegingstaal, die nauwelijks aan de bestaande (westerse) doet denken. Het meest spannende moment ontstaat wanneer ze bewegingen combineert met geluiden, die volstrekt niet beantwoorden aan wat je kent of verwacht. Hoge ijle stootklanken worden afgewisseld met volle zangerige altgeluiden, razend snel tot trekkerig en slepend toe. Vrolijk, treurig agressief, sensueel, uitdagend, tientallen stemmingen worden door Jana Haimsohn opgeroepen. Na de eerste concentratieoefeningen beginnen de improvisaties met de Groningse musikus Harrie de Wit, die soms iets te overheersend en opzweperig speelde. Jana Haimsohn daagt de piano of de basklarinet, die hij bespeelt uit of wordt als het ware door de muziek geregiseerd. Er ontstaat samenspel dat hoogst fascinerend is. De menselijke geluiden en de geluiden van de muziekinstrumenten gaan een duel met elkaar aan, dat soms lijkt op die van vogels, kraanvogels die elkaar in de paringstijd

bestrijden en trachten te lokken. Boeiend, vooral de improvisaties tussen basklarinet en Jana Haimsohn. Er werd tijdens de performance een spanning opgebouwd, die eindigde in een kakophonie van geluiden uit de piano, waarvan de snaren met een koperen bekken en kranten waren bedekt, en de telkens zich herhalende bewegingen van Jana Haimsohn: in een cirkel achteruit lopen, telkens stappen naar voeren en dan dan naar achteren maken. Daarna liet ze de energie uit zich stromen, bewoog steeds langzamer, hoewel de piano haar probeerde op te jagen, stootte een kreet uit en verdween. Het uur waarin Jana Haimsohn haar performance gaf leek tien minuten geduurd te hebben door de perfecte beheersing van energie, timing en opvoeren van spanning. Deze performance van de Amerikaanse Jana Haimsohn zou ook concert, bewegingstheater, dans of beeldende kunst genoemd kunnen worden. De grenzen zijn volledig vervaagd.